

AZƏRBAYCAN QEYRİ-MADDİ MƏDƏNİ İRS NÜMUNƏLƏRİNİN DÖVLƏT REYESTRİ

*Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin 218 sayılı 28.04.2010 tarixli Əmri ilə təsdiq edilmişdir,
25.08.2011, 28.03.2012, 18.10.2012, 15.05.2013, 03.02.2014,
27.01.2015, 17.02.2016, 12.05.2016, 24.10.2018, 09.04.2019
tarixli əlavələrlə*

Bölmənin adı	Seksiya, sub-seksiya	№	Elementin adı	Elementlərin növləri	
BAYRAM, MƏRASİM, AYIN	AYIN VƏ MƏRASİMLƏR	(1).	Çay mədəniyyəti	sosial fəaliyyət, ayinlər və bayram tədbirləri	
		(2).	Hamam mədəniyyəti		
		(3).	Sünnət		
		(4).	Yas		
		(5).	Türkçərə	təbiət və kainata aid biliklər və fəaliyyət	
	XALQ BAYRAMLARI	(6).	Qurban	şifahi ənənələr və ifadələr, təbiət və kainata aid biliklər və fəaliyyət	
		(7).	Novruz		
		(8).	Orucluq		
		(9).	Nar bayramı və mədəniyyəti		
MƏDƏNİ MƏKANLAR	XÜSUSİ MƏDƏNİ MƏKANLARIN ƏNƏNƏVİ BİLİKLƏRİ	(10).	Nicin mədəni məkanı	ənənəvi sənətkarlıq, təbiət və kainata aid biliklər və fəaliyyət	
		(11).	Qırmızı Qəsəbənin mədəni məkanı		
FOLKLOR	MUSIQI	(12).	Aşıq sənəti	ifa incəsənəti	
		(13).	Muğam sənəti		
		(14).	Meyxana		
	RƏQSLƏR	(15).	Yallı (Köçəri)		
		(16).	Uzundərə		
	ŞİFAHİ XALQ YARADICILIĞI	(17).	Dədə Qorqud dastanı		şifahi ənənələr və ifadələr
		(18).	Koroğlu dastanı		
		(19).	Molla Nəsrəddin İtəfələri		
	OYUN-TAMAŞA > OYUNLAR	Atüstü oyunlar	(20).	Altunqabaq	sosial fəaliyyət, ayinlər və bayram tədbirləri
			(21).	Atüstü güləş	
			(22).	Baharbənd	
			(23).	Papaq oyunu	
			(24).	Çovqan	
Dərviş oyunları		(25).	Aylanış		
		(26).	Dövrən		
Uşaq oyunları		(27).	Bənövşə		
		(28).	Cızıqtopu		
Zorxana oyunları		(29).	Güləşmə		
	(30).	Pəhləvanlıq			
OYUN-	Qaravəlli	(31).	Kosa-gəlin		

	TAMAŞA > TAMAŞALAR	tamaşaları	(32).	Şirvan Qazısı	sosial fəaliyyət, ayinlər və bayram tədbirləri
		Meydan tamaşaları	(33).	Ayioynatma	
			(34).	Xoruz döyüşdürmə	
			(35).	Çömçəgəlin	
		Oyuq (Kukla) tamaşaları	(36).	Dəzgah Şahsəlimi	
			(37).	Ərusək	
			(38).	Əza	
		Şəbih tamaşaları	(39).	Qətl	
			(40).	Məzhək-Şəbih	
			(41).	Miniatur sənəti	
(42).	Heykəltəraşlıq				
XALQ TƏSVİRİ SƏNƏTİ	(43).	Qrafika			
	(44).	Xəttatlıq			
	(45).	Rəngkarlıq			
	TİKMƏ	(46).	Doldurma		
		(47).	Güləbətın		
(48).		Muncuqlu			
(49).		Pilək			
(50).		Təkəlduz			
ƏNƏNƏVİ-DEKORATİV SƏNƏT	(51).	Azərbaycan xalçaçılığı			
	(52).	İpəkçilik			
	(53).	Şəbəkəçilik			
	(54).	Kəlağayı sənəti			
XALQ TƏTBİQİ SƏNƏTİ	(55).	Ağacışləmə			
	(56).	Duluşçuluq			
	(57).	Bədii metal			
	(58).	Bəzədilmə üsulları			
	(59).	Dəmirçilik			
	(60).	Zərgərlik			
	(61).	Lahıc qəsəbəsinin misgərlik sənəti			
	(62).	Şüşə sənəti			
MƏTBƏX ƏNƏNƏLƏRİ	ƏNƏNƏVİ ÇÖRƏK NÜMUNƏLƏRİN HAZIRLANMASI	(63).	Nazik çörəyin hazırlanma mədəniyyəti (lavaş, yuxa, yayma, sac çörəyi, girdə, daş çörəyi, fətir)	sosial fəaliyyət, ayinlər və bayram tədbirləri	
		(64).	Təndir və kövrək çörəklərinin hazırlanma bilikləri		
	MƏDƏNİ VƏ SOSIAL FUNKSİYALARI DAŞIYAN ƏNƏNƏVİ MƏTBƏX NÜMUNƏLƏRİ	(65).	Dolmanın hazırlanma və paylaşma mədəniyyəti		
		(66).	Bozbaşın hazırlanma		

			bilikləri	
MİLLİ MUSIQI ALƏTLƏRİNİN HAZIRLANMA VƏ İFAÇILIQ SƏNƏTİ	İDİOFONLU ÇALĞI ALƏTLƏRİNİN HAZIRLANMA VƏ İFAÇILIQ SƏNƏTİ	(67).	Ağız qopuzu	ənənəvi sənətkarlıq, ifa incəsənəti
		(68).	Kaman	
		(69).	Çan	
		(70).	Hövsər	
	NƏFƏS ÇALĞI ALƏTLƏRİ	(71).	Kərənay	
		(72).	Mizmar	
		(73).	Musiqar	
		(74).	Nay ifaçılıq sənəti	
		(75).	Balabanın sənətkarlığı və ifaçılıq sənəti	
	SIMLI ÇALĞI ALƏTLƏRİ	(76).	Tar sənətkarlığı və ifaçılığı	
		(77).	Saz sənətkarlığı və ifaçılığı	
		(78).	Kamança sənətkarlığı və ifaçılıq sənəti	
	ZƏRB ÇALĞI ALƏTLƏRİ	(79).	Dəf hazırlanma və ifaçılıq sənəti	
(80).		Dümbək		
(81).		Qaval		

STATE REGISTER OF INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE ELEMENTS OF AZERBAIJAN

Approved by the order No. 218 of the Ministry of Culture of the Republic of Azerbaijan on 28.04.2010, with updates dated 25.08.2011, 28.03.2012, 18.10.2012, 15.05.2013, 03.02.2014, 27.01.2015, 17.02.2016, 12.05.2016, 24.10.2018, 09.04.2019

Name of grand sector	Section, sub-section		No	Title of the element	Type of the element	
FESTIVITIES, EVENTS, CEREMONIES	RITUALS AND CEREMONIES		(1).	Tea culture	social practices, rituals and festivities	
			(2).	Hamam tradition		
			(3).	Sunnet, ritual circumcision		
			(4).	Yas mourning ritual		
			(5).	Traditional quackery	knowledge and practices concerning nature and the universe	
	FOLK FESTIVITIES		(6).	Qurban	oral traditions and expressions, knowledge and practices concerning nature and the universe	
			(7).	Novruz		
			(8).	Orujluq		
			(9).	Nar bayrami festivity and culture		
CULTURAL SPACES	TRADITIONAL KNOWLEDGE OF CULTURAL SPACES		(10).	Cultural space of Nij	knowledge and practices concerning nature and the universe, traditional craftsmanship	
			(11).	Cultural space of Qirmizi Qasaba		
FOLKLORE	MUSIC		(12).	Ashuq Art	performing arts	
			(13).	Mugham		
			(14).	Meykhana		
	DANCES		(15).	Yalli (Kochari)		
			(16).	Uzundere		
	ORAL CREATIVITY OF PEOPLE		(17).	Dede Qorqud Epos	oral traditions and expressions	
			(18).	Koroğlu Epos		
			(19).	Anecdotes of Molla Nasreddin		
	GAMES, PERFORMANCES > GAMES	Horse riding games		(20).	Altunqabaq	social practices,
				(21).	Horse wrestling	
				(22).	Baharbend	
(23).				Papakh game		
(24).				Chovqan		
Darvishs' traditional game		(25).	Aylanish			
		(26).	Dövrän			

		Children's games	(27).	Benovshe	rituals and festivities	
			(28).	Jizigtopu		
		Zorkhana games	(29).	Güleshme		
			(30).	Pehlevanlıq		
	GAMES, PERFORMANCES > PERFORMANCES	Joke performances	(31).	Kosa-gelin		social practices, rituals and festivities
			(32).	Shirvan Qazisi		
		Square performances	(33).	Ayioynatma		
			(34).	Khoruz döyüşdürme		
		Puppet performances	(35).	Chömchegelin		
			(36).	Dezgah Shahselimi		
			(37).	Erusek		
		Shebih performances	(38).	Eza		
			(39).	Qetl		
			(40).	Mezhek-Shebih		
TRADITIONAL CRAFTS	FOLK FINE ARTS	(41).	Art of miniature	traditional craftsmanship		
		(42).	Traditional sculpture			
		(43).	Graphics			
		(44).	Azerbaijani Traditional calligraphy			
		(45).	Azerbaijani folk painting			
	EMBROIDERY	(46).	Doldurma embroidery			
		(47).	Gülebetin embroidery			
		(48).	Munjuqlu embroidery			
		(49).	Pilek embroidery			
		(50).	Tekelduz embroidery			
	TRADITIONAL DECORATIVE ART	(51).	Azerbaijani carpet weaving			
		(52).	Sericulture			
		(53).	Shebeke making			
		(54).	Kelaghayi art			
	APPLIED ARTS	(55).	Traditional woodworking			
		(56).	Traditional pottery			
		(57).	Artistic metalwork			
		(58).	Traditional Azeri ornamentation			
		(59).	Blacksmith's art			
		(60).	Jeweller's art			
		(61).	Traditional copper			

			craftsmanship of Lahij	
		(62).	Glass art	
CULINARY PRACTICES	PREPARATION SKILLS OF TRADITIONAL BREAD	(63).	Culture of flatbread making (lavash, yukha, yayma, saj choreyi, girde, dash choreyi, fetir)	social practices, rituals and festivities
		(64).	Skills of preparation of tandir and kovrek bread	
	KNOWLEDGE OF TRADITIONAL FOODWAYS	(65).	Dolma making and sharing	
		(66).	Traditional skills of preparing bozbash	
CRAFTSMANSHIP AND PERFORMING ART OF NATIONAL MUSICAL INSTRUMENTS	IDIOPHONE MUSICAL INSTRUMENTS	(67).	Aghiz qopuzu	traditional craftsmanship, performing arts
		(68).	Kaman	
		(69).	Chan	
		(70).	Hövser	
	WIND MUSICAL INSTRUMENTS	(71).	Kerenay	
		(72).	Mizmar	
		(73).	Musiqar	
		(74).	Performing arts related to Nay	
		(75).	Craftsmanship and performing art of Balaban	
	STRINGED MUSICAL INSTRUMENTS	(76).	Craftsmanship and performance with the Tar	
		(77).	Craftsmanship and performance with the Saz	
		(78).	Kamancha crafting and performing art	
	PERCUSSION MUSICAL INSTRUMENTS	(79).	Crafting and playing with Def	
(80).		Dümbek		
(81).		Qaval		

FOLKLOR > ŞİFAHİ XALQ YARADICILIĞI

FL0108020001

Molla Nəsrəddin lətifələri

**Azərbaycan Respublikasının
Qeyri-Maddi Mədəni İrs Nümunələrinin Dövlət Reyestrindən
« Molla Nəsrəddin lətifələri »nə dair qısa çıxarış**

**Reyestr Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin
218 sayılı 28.04.2010 tarixli Əmri ilə təsdiq edilmişdir
(Faylın təsdiq edildiyi tarixi: 28.04.2010; əlavələr: 10.04.2013, 29.04.2016, 17.06.2019)**

Faylın kodu: 0175689

Nazirliyin əmri (nömrəsi): № 00159

1. Elementin adı

Molla Nəsrəddin lətifələri

Reyestrdə bölməsi:

Folklor

Alt bölmə:

Şifahi xalq yaradıcılığı

2. Elementin növü

qeyri-maddi mədəni irsin
vasitəsi kimi şifahi ənənələr və
ifadələr, o cümlədən dil

ifa incəsənəti

sosial fəaliyyət,
ayinlər və bayram
tədbirləri

təbiət və kainata aid biliklər və
fəaliyyət

ənənəvi sənətkarlıq

mədəni məkanlar

digər(ləri)

3. Elementin coğrafi mövqeyi

Molla Nəsrəddin lətifələri Azərbaycan Respublikasının bütün regionlarında, xüsusilə paytaxt Bakıda, eləcə də Abşeron, Şəki, Zaqatala, Şirvan, Gəncə, Qarabağ, Zəngilan, Ağdam, Kəlbəcər, Laçın, Qubadlı, Cəbrayıl, Füzuli, Qəbələ, Quba, Xaçmaz, Şəmkir, Yevlax, Saatlı, Oğuz, Neftçala, Salyan, Naxçıvan və s rayonlarında mövcuddur və nəşildən nəşilə ötürülür. Molla Nəsrəddin lətifələri bir çox rayonların və şəhərlərin orta məktəblərində tədris kursunun hissəsi kimi tədris edilir.

4. Aidiyyəti icmaların və qrupların adı.

Azərbaycanda Molla Nəsrəddin lətifələri nağılçılar, fərdi şəxslər, ifaçılar tərəfindən, və xüsusilə ailələrdə nəşildən nəşilə ötürülür. Şəhərlərdə Molla Nəsrəddin lətifələri uşaq orta məktəblərində müəllimlər tərəfindən şagirdlərə tədris edilir.

Molla Nəsrəddin lətifələri elementinin daşıyıcıları bəzi qeyri-hökumət təşkilatlarının və birliklərinin üzvləridir. Onlar arasında Aşıq Şəmsir İctimai Birliyi, Azərbaycan Respublikası Aşıqlar birliyi, Azərbaycan Yazıçılar birliyi və "YeniSi" Ədəbiyyat və Mədəniyyət Təzahürləri Mərkəzi ictimai birliyi qeyd etmək olar.

Expertlər: Muxtar İmanov, Füzuli Gözəlov, Hikmət Quliyev

İcmaların iştirakı barədə məlumat:

Görüşlər: Bakı şəhərində 6 görüş (10.04.2009, 18.09.2009, 03.05.2014, 09.04.2014, 28.02.2017, 17.03.2017, icmalar, QHT və ictimai birliklər, orta məktəblər); Gəncə şəhərində 3 görüş (30.09.2009, 17.09.2014, 29.03.2017, Aşıq Şəmşir İB, Aşıqlar birliyi, Azərbaycan Yazıçılar birliyi, QHT və ictimai birliklər, icmalar, orta məktəblər); Sumqayıt şəhərində 2 görüş (23.06.2009, 15.05.2017, icmalar, ictimai birliklər); Naxçıvan şəhərində 2 görüş (19.05.2009, 06.10.2014, icmalar, orta məktəblər, QHT və ictimai birliklər); Şamaxı şəhərində 1 görüş (27.10.2009, icmalar, məktəblər); Quba şəhərində 3 görüş (06.11.2009, 31.10.2014, 26.05.2017, icmalar); Qazax şəhərində 2 görüş (29.05.2009, 11.07.2017, icmalar, QHT və ictimai birliklər, orta məktəblər). Mingəçevir şəhərində 2 görüş (11.06.2009, 04.11.2014, icmalar, orta məktəblər).

5. Element haqqında məlumat

Türk xalqlarının çoxunda, o cümlədən Azərbaycanda Molla Nəsrəddin, Xoca Nəsrəddin, Xoca Nasır, Nəsrəddin Əfəndi və başqa adlarla tanınan bu lətifə qəhrəmanı ölkəmizin mədəniyyətində çox mühüm rol oynayır. Naməlum qəhrəmanlı lətifələrin və regional lətifələrin Molla Nəsrəddinin adına bağlanması sayəsində onların sırası xeyli genişlənməmişdi.

Molla Nəsrəddinin şəxsiyyəti məsələsi tədqiqatçıları uzun müddət düşündürmüşdü. Bəziləri onu Teymurləngin (XIV əsr) sarayında yaşamış ağıllı, hazırcavab adam kimi qələmə vermiş, bəziləri isə Azərbaycanın XIII əsrdə yaşamış görkəmli alimi Nəsrəddin Tusi ilə eyniləşdirmişlər. Molla Nəsrəddinin şəxsiyyəti haqqında dəqiq fikir olmasa da, bu lətifələrin böyük qisminin XIII-XIV əsrlərdə formalaşdığı ehtimal olunur.

Molla Nəsrəddin lətifələrində gülüşün obyektı o qədər genişdir ki, burada tarixi hadisələrlə müasir dövrün hadisələri iç-içə keçmişdi. Molla Nəsrəddin sadəcə əks tiplərə gülmür, həm də özünə gülmür. Xalq Molla Nəsrəddinin simasında başqalarına güldüyü kimi özünə də gülmür, eybəcər olan hər şeydən arınmaq, uzaqlaşmaq istəyir. Ona görə də bu lətifələrdə əks qütblər yoxdur.

Molla Nəsrəddin lətifələrinin yayıldığı coğrafiyanı nəzərə alsaq, bu lətifələrin sayını minlərlə ifadə etmək olar. Komikləşən obrazlar, gülüş hədəfi olan tiplər gülüşün nə qədər sosial olduğunu göstərir. Bu tiplərin ən mükəmməli və məşhur olanı Molla Nəsrəddin gah müsbət, gah mənfi tip, gah gülən, gah da özü məsxərəyə qoyulan lətifə qəhrəmanı kimi əslində ikiləşmir, tənqid olunanla, gülüş hədəfi olanla eyni cərgədə durur. Lətifələrdə bəzən yumor, bəzən satira, bəzən sarkazm, bəzən kinayə insanların xislətində var olan mənfilikləri görməyə, onlarla mübarizəyə çağırır. Amma nə olursa olsun, lətifələr sonu ibrətamiz, əxlaqi, əqli, məntiqi nəticə ilə bitən tərbiyəedici, əyləndirici funksiyaya, dərin mənaya malik janrdır.

Xalq içində hətta belə bir məsələ var ki, Molla Nəsrəddinin adını çəkən ona rəhmət oxumalıdır. Rəhmət oxumayan şəxs Molla Nəsrəddin haqqında yeddi lətifə söyləməlidir.

Molla Nəsrəddin lətifələrinin toplanmasına əsas etibarilə XIX əsrdən başlanmışdı. A.Zaxarov, D.A.Yeritsevin bu lətifələrin toplanmasında böyük əməyi olmuşdu. Hələ o vaxt D.A.Yeritsev Molla Nəsrəddinlə əlaqədar 800-ə qədər lətifənin ona məlum olduğunu yazırdı. XX əsrin əvvəllərində nəşr olunmuş "Dəbistan", "Məktəb" jurnallarının səhifələrində Molla Nəsrəddin lətifələrinə rast gəlinir. Molla Nəsrəddin lətifələrinin ən kamil nəşri isə M.H.Təhmasibin tərtibində 1956-cı ildə işıq üzü görmüşdü.

6. Elementin ötürülməsinə dair məlumatlar

Tarixən nəsilən nəsilə şifahi yol ilə keçən Molla Nəsrəddin lətifələrinin praktikasının davam etdirilməsi, tədrisi və təbliği bu gün qeyri-formal yolla (ailə üzvləri arasında, valideynlərdən uşaqlara) və dövlət səviyyəsində tədris kursun ayrılmaz hissəsi kimi uşaq məktəblərində və kolleclərdə, ali və orta təhsil ocaqlarında geniş surətdə həyata keçirilir. Həm qeyri-formal, həm də formal ötürülmə proseslərində Molla Nəsrəddin lətifələrinə həsr olunmuş kitab və nəşrlərin rolu böyükdür. Molla Nəsrəddin lətifələrindəfələrlə müxtəlif formatlarda və uşaqlar üçün sadələşdirilmiş versiyalarda çap olunmuşdur. Ailələrdə valideynlər, nənələr və babalar

öz övladlarında və nəvələrinə əsrlər boyunca ötürülmüş sosial və mədəni dəyərlərin öyrədilməsi üçün Molla Nəsrəddin lətifələrinin məzmununu ötürürlər.

Azərbaycanda və onun regionlarında bu gün yüzlərlə orta məktəblərdə müəllimlər Molla Nəsrəddin lətifələrini sevrə sevrə gənc nəsillə öyrədir və beləliklə bu sənəti yaşadaraq gələcək nəsillə ötürür.

7. Elementin mədəni və sosial funksiyaları

Molla Nəsrəddin lətifələri çoxsaylı sosial və mədəni funksiyalar daşıyır. Molla Nəsrəddin lətifələrində minillərin dini, fəlsəfi, didaktik, mədəni, sosial və etnoqrafik dünyagörüşü cəmləşdirmişdir. Bu lətifələrdə hadisələr adətən bazar meydanında, dükanda, hamamda, məsciddə və s. kimi ictimai məkanlarda cərəyan edir. Molla Nəsrəddin uşaqlarla, arvadı, eşşəyi, qonşusu və digərləri ilə tərəf müqabili kimi çıxış edir. Sosial və etnoqrafik gerçəkliyin elə bir tərəfi yoxdur ki, Molla Nəsrəddin lətifələrində əks olunmasın.

Azərbaycan xalqı arasında Molla Nəsrəddinlə bağlı yaşayan bir sıra adət və ənənələr, inanc və deyimlər mövcuddur. Deyilənə görə, Molla Nəsrəddinin adını çəkən ona rəhmət oxumalı və salavat çəkməlidir. Rəhmət oxumayan şəxs Molla Nəsrəddin haqqında yeddi lətifə söyləməlidir. Həmçinin Molla Nəsrəddinə söyüş söymək günah hesab olunur.

8. Elementin cari praktikasının səviyyəsi

əla yaxşı orta zəif çox zəif

9. Elementin təcili qorunmaya ehtiyacı (əgər varsa)

vardır yoxdur

10. Mədəniyyət Nazirliyinin aidiyyəti şöbə(lər)nin adı

- Bakı şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi
- Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsi
- İsmayıllı Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Kürdəmir Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Ağstafa Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Şəmkir Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Bərdə Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Ağcabədi Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Ağdaş Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Sabirabad Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Masallı Regional Mədəniyyət İdarəsi
- Lənkəran Regional Mədəniyyət İdarəsi

FOLKLORE > ORAL CREATIVITY OF PEOPLE

FL0108020001

ANECDOTES OF MOLLA NASREDDIN

A short extract from the Register of Intangible Cultural Heritage of Azerbaijan, regarding “Anecdotes of Molla Nasreddin”

The Register was approved by the Ministry of Culture of the Republic of Azerbaijan by Order No. 218, dated 28.04.2010 (File approved on 28.04.2010; updated on 10.04.2013, 29.04.2016, 17.06.2019)

Reference code of the file: 0175689

Ministry Order: № 00159

1. Name of the element **Anecdotes of Molla Nasreddin**

Section Folklore

Sub-section Oral Creativity of People

2. Category of the element

oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage

performing arts

social practices, rituals and festive events

knowledge and practices concerning nature and the universe

traditional craftsmanship

cultural spaces

other

3. Geographic scope of the element

Traditional anecdotes of Molla Nasreddin as intangible heritage element is present in all regions of the Republic of Azerbaijan, especially in the capital Baku, as well as Absheron, Sheki, Zagatala, Shirvan, Ganja, Karabakh, Zangilan, Aghdam, Kelbajar, Lachin, Gubadli, Jabrail, Fuzuli, Gabala, Guba, Saatli, Oghuz, Neftchala, Salyan, Nakhchivan and other regions, where it is passed on from generation to generation. Molla Nasreddin anecdotes are also a part of educational curriculum in secondary schools in many regions and cities of the country.

4. Identification of community

In Azerbaijan, anecdotes of Molla Nasreddin are maintained and passed down to the next generation by tale tellers, individuals and amateurs, and especially within families. In cities, teachers teach and discuss Molla Nasreddin's anecdotes with students in secondary schools.

The bearers of the element of Molla Nasreddin's anecdotes are also members of some non-governmental organizations and associations. Among them, one should mention Ashiq Shamshir Public Union, Ashugs Union of the Republic of Azerbaijan, Union of Writers of Azerbaijan and “YeniSi” Edebiyyat ve Medeniyyet Tezahürleri Merkezi Public Union.

Experts: Mukhtar Imanov, Fuzuli Gozalov, Hikmat Guliyev.

Data on community involvement:

6 meetings in Baku (10.04.2009, 18.09.2009, 03.05.2014, 09.04.2014, 28.02.2017, 17.03.2017, communities, NGOs and public associations, secondary schools);
3 meetings in Ganja (30.09.2009, 17.09.2014, 29.03.2017, Ashiq Shamshir PU, Ashuqs Union, Azerbaijan Writers' Union, NGOs and public associations, communities, secondary schools);
2 meetings in Sumgait (23.06.2009, 15.05.2017, communities, public associations);
2 meetings in Nakhchivan (19.05.2009, 06.10.2014, communities, secondary schools, NGOs and public associations);
1 meeting in Shamakhi (27.10.2009, communities, schools);
3 meetings in Guba (06.11.2009, 31.10.2014, 26.05.2017, communities);
2 meetings in Gazakh (29.05.2009, 11.07.2017, communities, NGOs and public associations, secondary schools);
2 meetings in Mingachevir (11.06.2009, 04.11.2014, communities, secondary schools).

5. Information about the element

Well-known for many Turkic communities and famous in Azerbaijan with the names Molla Nasreddin, Hodja Nasreddin, Hodja Nasir, Nasreddin Efendi and others, this traditional anecdote hero plays a very important role in the culture of our country. Due to attributing of unknown heroic anecdotes and regional anecdotes to the name of Molla Nasreddin, the number of these anecdotes has greatly increased.

Communities and researchers tried to guess the origin of personality of Molla Nasraddin many times. Some described him as a clever and responsive man who lived in the Tamerlane Palace (14th century), while some see in this character Nasraddin Tusi, a prominent scholar of the 13th century. Although there is no clear idea of Molla Nasraddin's personality, most of these anecdotes are likely to have emerged in the 13th and 14th centuries.

The object of laughter in Molla Nasraddin's anecdotes is so extensive that it combines very often historical events and contemporary events. Molla Nasreddin is not just laughing at some characters, but also laughs at himself. The people laugh at themselves in the way Molla Nasraddin is laughing at the others and wants to get away from everyone who is not honest. Therefore, these anecdotes do not have the opposite poles. Given the geography of Molla Nasreddin's anecdotes, the number of anecdotes told by communities can be estimated by thousands.

Complementary images, types of objects of laughing, show how social the laugh is. The best and most famous of these types, Molla Nasraddin, does not always seem to communities to be the same hero – he can be critic, laughing, positive, negative, and ridiculous. In anecdotes, communities sometimes call for humor, sometimes show satire, sarcasm, and cynicism to reveal the negative traits of people. But no matter what, the end of the anecdotes has an instructive, entertaining function, a profound meaning that ends with instructive, moral, intellectual, and logical results.

There is even a tradition that implies that anyone who mentions the name of Molla Nasreddin should give him praise. The person who does not thank should say seven anecdotes about Molla Nasreddin.

Communities started collecting the anecdotes of Molla Nasreddin in the 19th century. A.Zakharov and D.A. Yeritsev made a great contribution to the collection of these anecdotes. At that time, D.A. Yeritsev collected about 800 anecdotes about Molla Nasreddin. Molla Nasreddin's anecdotes appear in the pages of magazines "Dabistan" and "School", published in the early 20th century. Communities and experts particularly appreciated the collection of Molla Nasreddin's anecdotes published in 1956 by M.H. Tahmasib.

6. Information on transmission of the element

Maintaining the practice of Molla Nasreddin's anecdotes, passed down from generation to generation today mainly orally, its teaching and promotion are carried out in an informal way (between family members, parents), and as part of the state-wide curriculum at children's schools and colleges. Books and publications play an important role in both the informal and the formal transmission processes. Molla Nasreddin's anecdotes have been published in various formats and simplified versions for

children. Parents, grandmothers and grandfathers convey the content of Molla Nasreddin's anecdotes to teach social and cultural values passed on to their children and grandchildren for centuries.

At present, hundreds of high school teachers in Azerbaijan and its regions teach Molla Nasreddin's anecdotes to the younger generation who pass on this heritage to the next generation.

7. Cultural and social functions of the element

Molla Nasreddin's anecdotes have a wide range of social and cultural functions for communities. Molla Nasreddin's anecdotes combine the religious, philosophical, didactic, cultural, social, and ethnographic outlook and views of communities. Events in these anecdotes usually occur in marketplaces, shops, baths, mosques, etc. such as in public places. Molla Nasreddin acts as a partner and supporter to children, his wife, neighbours, and his donkey. There is no social and ethnographic reality where the Molla Nasreddin's anecdotes would not be considered pertinent.

There are a number of customs and traditions, beliefs and sayings among communities in Azerbaijan related to Molla Nasreddin. Anyone who mentions the name of Molla Nasreddin should give him praise. The person who does not thank should say seven anecdotes about Molla Nasreddin. Communities consider it a sin to speak against the character of Molla Nasreddin.

8. Level of viability of the element

- Excellent
- Good
- Average
- Weak
- Very weak

9. Need to urgent safeguarding (if any)

- Yes
- No

10. Names of concerned departments of the Ministry of Culture

- Baku City Department of Culture
- Sumgait Regional Culture Department
- Khachmaz Regional Culture Department
- Ismayilli Regional Culture Department
- Sheki Regional Culture Department
- Kurdamir Regional Culture Department
- Agstafa Regional Cultural Department
- Shamkir Regional Culture Department
- Ganja Regional Culture Department
- Barda Regional Culture Department
- Agjabadi Regional Cultural Department
- Agdash Regional Culture Department
- Sabirabad Regional Culture Department
- Bilasuvar Regional Cultural Department
- Masalli Regional Culture Department
- Lankaran Regional Cultural Department